Hälso- och sjukvårdsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-15

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 4
HSN 2021-1019

Förslag till beslut gällande Stockholmsregionens folkhälsoarbete 2021

Pandemin har blottlagt hälsoklyftorna i vår region.
Socialdemokraterna tycker det är självklart att alla goda krafter måste samlas för att stärka folkhälsan. Däremot är det lika självklart att det krävs kraftigt höjda ambitioner för att komma till rätta med ojämlikheten. I dagsläget har inte alla stockholmare samma möjligheter till ett gott och hälsosamt liv, vilket inte kan beskrivas som något annat än en stor ofrihet. Vi menar att Stockholmsregionens folkhälsoarbete 2021, och även framöver måste har betydligt högre ambitioner än vad majoriteten nu föreslår, när dessutom snart halva 2021 redan har gått.

Ojämlikheten i hälsa i Stockholmsregionen är stor. Medellivslängden kraftigt skiljer mellan olika bostadsområden i länet. En lågutbildad man i Vårby förväntas leva 18 år kortare än en högutbildad man i Danderyd. Vi vet att sjukdomar oftare drabbar grupper med lägre inkomst, kortare utbildning, utrikesfödda - som t ex att kvinnor i Rinkeby drabbas dubbelt så ofta av hjärtinfarkt som kvinnor i Vaxholm. Även psykiska besvär, psykiatriska diagnoser och suicid är vanligare bland låginkomsttagare. Samtidigt som hälsan är sämre i grupper med socioekonomisk utsatthet söker många i den gruppen vård i mindre utsträckning än övriga befolkningen och framförallt i ett senare skede.

En jämlik psykiatrisk vård förutsätter att första linjen arbetar mer uppsökande och finns lättillgänglig i barn och ungdomars vardag. Därför vill vi att regionen i samverkan med kommunerna utvidga första linjen för barn och unga till att inkludera en förstärkning av elevhälsan, samt att utreda möjligheterna att stärka barnavårdscentralerna (BVC) och ungdomsmottagningarna med första linjens kompetens. Möjligheten att införa hälsosamtal för unga med särskilt fokus på psykisk ohälsa bör utredas.

En viktig del av att minska hälsoklyftorna är att stärka det förebyggande arbetet och öka den uppsökande verksamheten för att nå ut till utsatta grupper. Socialdemokraterna vill därför ge vårdcentralerna i uppdrag att

kalla sina listade patienter på regelbundna hälsosamtal. Ett utökat områdesansvar ska återigen införas för vårdcentralerna, med passiv listning.

Region Stockholms folkhälsoarbete för 2021 bör utgå från de konkreta vårdbehoven. Inte sedan 2011 har en större genomlysning av vårdbehoven gjorts. Vi menar att dessa behovsanalyser måste återupptas, och jämföras med motsvarande analyser över konsumtionen av vård i vår region. Denna analys bör ligga till grund för en etableringsstrategi, där det offentliga återigen tar kontrollen över utvecklingen av vården för att säkerställa att behov, inte plånbok, alltid är styrande.

Socialdemokraterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att utarbeta en etableringsstrategi för att säkerställa att länets medborgare får en jämlik tillgång till såväl primär- som specialistvård

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att kontinuerligt ta fram beräkningar över behovsindex i Stockholms läns stadsdelar/kommuner och jämföra detta mot vårdkonsumtionen.

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att införa ett områdesansvar för husläkarmottagningarna i syfte att skapa förutsättningar för ökad samverkan, hälsofrämjande insatser och passiv listning av de invånare som inte aktivt väljer att lista sig på en vårdcentral

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att starta en pilotverksamhet för riktade hälsosamtal på vårdcentraler i fyra kommuner där behoven är som störst

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att utreda hur första linjen psykiatri för barn och unga kan integreras med elevhälsan samt samverka bättre med barn-och ungdomspsykiatri och socialtjänst

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att införa hälsosamtal för unga i samverkan med elevhälsan med fokus på såväl somatisk som psykisk hälsa

Talla Alkurdi m.fl (S)